

Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka – CITES

(„Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ - MU broj 11/08)

Amandman iz Bona („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ - MU broj 11/08)

Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka - CITES (<https://www.cites.org/>) regulira promet preko 35.000 vrsta divljih životinja i biljaka. Spiskovi svih vrsta nalaze se u Dodacima I, II i III. CITES funkcionira tako što se divlje vrste životinja i biljaka, te njihovih dijelova i derivata, svrstavaju u određene kategorije koje podliježu različitim mjerama kontrole prometa i trgovine. Svaki tip uvoza, izvoza, ponovnog izvoza i unosa iz velikog broja vrsta koje pokriva CITES mora biti odobren kroz sustav izdavanja i provjere dozvola. Svaka država članica Konvencije je dužna odrediti jedan ili više upravnih organa koji će upravljati izdavanjem dozvola i jedan ili više znanstvenih i stručnih tijela za pružanje savjeta i mišljenja o posljedicama na datu vrstu tijekom trgovine.

Dodatak I i II

Dodatak I sadrži vrste kojima prijeti istrebljenje. Trgovina primjercima ovih vrsta je dozvoljena samo u posebnim slučajevima. Dodatak II sadrži vrste kojima direktno ne prijeti istrebljenje, ali čija trgovina mora biti kontrolirana kako bi se izbjeglo eksploatiranje koje bi ugrozilo njihov opstanak.

Konferencija Stranaka (Conference of the Parties - CoP) je glavni mehanizam odlučivanja koji okuplja predstavnike država potpisnica. Rezolucijom Konferencije 9.24 odlučeno je da se koriste određeni biološki i trgovački kriteriji u određivanju treba li vrsta biti uvrštena u Dodatak I ili II. Prije svakog zasjedanja Konferencije potpisnica, prijedlozi mogu biti podnijeti po tim kriterijima od strane potpisnica. Svaka potencijalna izmjena se razmatra i prosljeđuje na glasanje.

Dodatak III

Ovaj Dodatak sadrži vrste koje su zaštićene na teritoriju barem jedne države, koja traži od ostalih država potpisnica CITES-a pomoć u kontroli prometa tih vrsta. Izmjene u Dodatku III prate posebnu proceduru koja se razlikuje od one za izmjene Dodataka I i II, zato što svaka država potpisnica može praviti jednostrane amandmane.

Primjerak vrste koja se nalazi na Dodacima CITES-a može se uvesti, izvesti ili ponovno izvesti iz države potpisnice samo ako ga prati odgovarajući dokument koji se predaje na uvid odgovarajućoj državnoj službi na graničnom prijelazu. Postoje razlike u potrebnoj dokumentaciji kod država potpisnica Konvencije i zato je važno uvijek provjeriti nacionalne propise, jer oni mogu biti restriktivniji od same Konvencije.

Tekst Konvencije i Dodataka možete pronaći na sljedećem linku-u:

<https://www.cites.org/eng/disc/text.php>

Bosna i Hercegovina je ratificirala Konvenciju o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) 05.12.2008. godine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ , MU broj: 11/08) kao 175. članica Konvencije.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 93. sjednici održanoj 08.03.2017. godine, donijelo je Odluku o uvjetima i načinu provedbe Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka (CITES) u Bosni i Hercegovini. Ista stupa na snagu dan nakon objavljivanja u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, a početak će se primjenjivati šest mjeseci nakon toga.

Ovom Odlukom se definira način na koji će se vršiti izdavanje dozvola za promet ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka, mrtvih primjeraka, te njihovih dijelova i derivata, odnosno svih vrsta koje se nalaze na spisku Dodataka CITES-a. Također, propisan je i izrađen izgled obrazaca CITES dozvola za Bosnu i Hercegovinu. Za implementaciju predmetne Odluke zaduženo je Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, te entitetska ministarstva nadležna za zaštitu okoliša, kao i nadležni Odjel Vlade Brčko distrikta BiH.

U skladu s člankom VIII Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka, od svake države članice se traži da Tajništvo CITES-a izvještava vezano za trgovinu CITES vrstama, te o zakonodavnim i administrativnim mjerama poduzetim s ciljem provedbe odredbi Konvencije, i isto se redovito obavlja.